

Urvattna inte funktionshindersservicen

De planerade förändringarna inom funktionshindersservicen i Österbottens välfärdsområde oroar de organisationer som representerar personer med intellektuell funktionsnedsättning och deras anhöriga. Enligt rapporter i media kommer den nuvarande personalen inom funktionshindersservicen splittras till fyra olika enheter och en majoritet av funktionshindersservicens klienter i fortsättningen hänvisas till den primära lagstiftningens tjänster. Av totalt trettio socialarbetare och socialhandledare kommer endast nio att jobba kvar inom funktionshindersservicen. Oklarheterna kring de planerade förändringarna och hur de påverkar vardagens viktiga tjänster har väckt stor oro bland personer med intellektuell funktionsnedsättning (IF) och deras familjer.

Tillämpningen av den nya funktionshinderlagen

Vi oroar oss för att de planerade förändringarna leder till en alltför snäv tolkning av den nya lagen om funktionshindersservice. Planerna på att hänvisa 80 % av funktionshindersservicens nuvarande klienter till den primära lagstiftningens tjänster skulle vara en drastisk förändring och verkar stå i strid med den nya lagens bestämmelser. [Enligt social- och hälsovårdsministeriet](#) "finns det en möjlighet att en liten grupp av klienter kan komma att hänvisas till de tjänster som omfattas av den primära lagstiftningen".

FDUV påminner om vikten att säkerställa alla klienters rätt till en individuell bedömning av servicebehovet. Även personer med lindrig intellektuell eller neuropsykiatriska funktionsnedsättningar ska ha rätt till en individuell bedömning av behovet av funktionshindersservice konstaterar [social- och hälsovårdsutskottet i sitt betänkande](#).

Krånglig klientprocess

Vi oroar oss även för att den planerade omorganiseringen leder till en alltmer utdragen och byråkratisk serviceprocess för personer med IF och deras familjer. Beslutsprocessen riskerar att dra ut på tiden om alla ansökningar först ska behandlas i ett kartläggningsteam. En uppdelning av personalen i olika enheter riskerar att skapa murar som i praktiken leder till att personer med funktionsnedsättningen inte får en heltäckande och kvalitetsmässig bedömning av sitt servicebehov.

Den allt mer invecklade klientprocessen kommer troligen att leda till att det blir svårare för familjerna att veta vem de ska kontakta i vilket ärende. Det här skulle leda till att en redan belastad vardag blir ännu tyngre och svårare för familjerna att hantera.

FDUV

Nordenskiöldsgatan 18 A, FI-00250 Helsingfors
09 434 23 60 | fduv@fduv.fi

Storalånggatan 60, FI-65100 Vasa
06 319 56 52 | fduv.vasa@fduv.fi

Specialkunnande måste bevaras

Vi vill även lyfta upp vikten av att värna om den specialkunskap som personalen inom funktionshindersservicen besitter. Socialarbetaren behöver ha befogenhet och beslutanderätt att fatta beslut enligt både allmän och speciallagstiftning för att kunna göra helhetsmässigt socialt arbete med fokus på hela klientens situation. Att splittra på funktionshindersservicens personal riskerar leda till att kunnandet om funktionsnedsättningar försvagas och att de har sämre möjligheter att beakta klientens situation som helhet. Det här leder till att personer med IF och deras familjer riskerar bli utan det nödvändiga stöd de skulle behöva.

Det är dessutom av yttersta vikt att personalen får delta i utbildningar om den nya lagen på sitt eget modersmål (svenska eller finska). Funktionshinderservice är ett krävande specialområde inom det sociala området och kräver ett specialkunnande. Vi påminner om att socialarbetaren fattar beslut under tjänstemannaansvar, trots att diskussion förts i ett mångprofessionellt team.

Delaktighet är en resurs

FDUV vill påminna om skyldigheten enligt FN:s funktionshinderkonvention att involvera personer med funktionsnedsättning i frågor som berör dem. Enligt välfärdsområdeslagen ska funktionshinderrådet ges möjlighet att påverka planering, beredning, genomförande och uppföljning inom olika verksamheter i välfärdsområdet.

Vi som representerar personer med intellektuell funktionsnedsättning och deras anhöriga bidrar gärna med erfarenhetsexpertis för att skapa en användarvänlig och fungerande funktionshinderservice. FDUV utvecklar dessutom som bäst modeller för att öka delaktigheten för personer med IF och hoppas på samarbete med Österbottens välfärdsområde.

Enligt FDUV är det därtill viktigt att den berörda personalen blir hörda och att deras synpunkter beaktas.

Kommunikation behövs

De planerade förändringarna väcker stor oro och därför efterlyser vi en öppen dialog och kontinuerlig kommunikation om hur förändringarna kommer att påverka tillgången till fungerande funktionshinderservice. Vi betonar vikten av att alla berörda parter är välinformerade och delaktiga i förändringsprocessen. Vi hoppas att Österbottens välfärdsområde beaktar dessa synpunkter och säkerställer att eventuella förändringar inte försämrar tjänsterna för personer med IF och deras familjer.

FDUV

Nordenskiöldsgatan 18 A, FI-00250 Helsingfors
09 434 23 60 | fduv@fduv.fi

Storalånggatan 60, FI-65100 Vasa
06 319 56 52 | fduv.vasa@fduv.fi

Annette Tallberg-Hahtela, verksamhetsledare
FDUV och dess regionala påverkansgrupp i Österbotten

Jonna Savolainen, johtava järjestöasiantuntija
Kehitysvammaisten Tukiliitto

Helena Back,
Vaasan Seudun Kehitysvammaisten Tuki

Maria Hahl,
Laihian Kehitysvammaisten Tukiliitto

FDUV är en riksomfattande intresseorganisation för svenskspråkiga personer med intellektuell eller liknande funktionsnedsättning och deras närstående.

Österbottens påverkansgrupp koordineras av FDUV. Medlemmar i gruppen är representanter från FDUV:s medlemsföreningar DUV i Karlebynejden, DUV i Jakobstadsnejden, DUV i Nykarlebynejden, DUV i Vasanejden och DUV i Sydösterbotten.

Kehitysvammaisten Tukiliitto on kehitysvammaisten ihmisten ja heidän läheistensä oma järjestö. Laihian Kehitysvammaisten Tuki ry ja Vaasan Seudun Kehitysvammaisten Tuki ry ovat Tukiliiton jäsenyhdistyksiä.

FDUV
Nordenskiöldsgatan 18 A, FI-00250 Helsingfors
09 434 23 60 | fduv@fduv.fi

Storalånggatan 60, FI-65100 Vasa
06 319 56 52 | fduv.vasa@fduv.fi

FDUV arbetar för frihet, delaktighet, utveckling och valmöjligheter för alla
– också för dem som behöver stöd i vardagen.